אוצר מדרשים — אגדתא דשמעון כיפא נוסחא ב

אגדתא דשמעון כיפא (נוסחא ב')

[בית המדרש ח"ו 9]

בעת הזאת היה בישראל אחד שנקרא שמעון כיפא בשביל שהיה יושב על האבן, שניבא עליו יחזקאל הנביא כי היא בנהר כבר, והיה הראש של משוררים, והיה יוצא קול לו מהאבן והיה לו חכמה רבה, ויקנאו בו [הנוצרים] להיות בישראל איש כזה. וידע ר"ש מהקנאה, מה עשה? עלה [אליהם] בזמן סוכות על הר הזיתים ביום הושענא רבה, והתחילו לדבר עם ר"ש, והוא היה נוצחם בכל החכמות, ולא היה להם יכולת להשיבו וחרדו ממנו. וכאשר ראו שהיתה חכמתו גדולה נתיעצו ואמרו, לא נניח איש חכם כזה ביהודים ונקח אותו מהם, מפני שבזמן מועט יקלקל תורתנו. תיכף תפשוהו ואמרו לו, יודעים אנו כי אין בישראל חכם אחר כמוך, ובידך יש יכולת להוסיף ולגרוע להסיר העשוי ולקיים כל דבר, וה' נתן לך חן לפני ישו לקיים דתנו, וכל חכמינו הם היהודים, ובראותנו מעשיך אמרנו ראוי אתה לקיים דתנו. ואנו בכל יום ויום מתרבים, והיהודים הולכים וחסרים, ואיש כמוך אין דרך נכונה שתהיה עמהם, אלא תבא עמנו, שתורנו מצות וחקים טובים ותנחילנו עוה"ב, ונשימך בראשינו ראש, ואין מי שיאמר לך מה תעשה. השיבם, דבריכם טובים אבל איני רוצה לעזוב דתי. אמרו לו, אם לא תבא אלינו נהרוג אותך ואת כל היהודים עד שלא ישאר אחד מהם חי. אמר להם, הכל בידי שמים וה' יעזרנו. התחילו להרוג את היהודים, ופחדו ורגזו, ובאו כלם בתחנונים לפני ר' שמעון ואמרו לו, עשה מה שהם אומרים והצילנו מידם, ועל נפשנו זה החטא, ותעשה בחכמתך הגדולה. והגוים היו גונבים וגוזלים היהודים ומוכרים אותם במטבע אחת, ושלשה יהודים בעד ג' מטבעות, כי כן נמכר ישו. כשראה ר"ש זאת, אמר טוב שיאבד שמעון ומאה כמוהו ולא תאבד נפש אחת מישראל. מה עשה, אמר שיהיה עמהם, והנה הפאפ"א והושקב"ו של"א (?) באו עמו, ואמר להם מה תרצו ממנו, אם אתם תרצו ותשמידו ליהודים איני רוצה לישב עמכם, אבל אם אתם תרצו לעשות מה שצוה סט' פאולו בשם ישו שדבריו קיימים, זהו מה שתעשו: לקבל מחדש ולקיים התנאים שאמר לכם שתניחו מלסקול ליהודים, ולהניחם ליכנס בבתי תועבות שלהם כשירצו, וכן בבתי כנסיות שלנו תניחום, כדי שיוכלו גם הם לבוא להאמין בישו, כי אם לא תעשו כן יאמרו היהודים אתם רודפים אותם כדי שלא יראו בפעולתם הבלים ושקרים. תיכף קבלו דברי ר"ש, וגם הפאפ"א של"א, ואמרו כל מה שתצוה עלינו ותתקן עלינו נעשה, ונשאר אז חוק קיים כי כל יהודי שירצה ליכנס בתועבות שלהם שיוכל ליכנס. עוד אמר להם, אני מצוה אתכם ומקבל עלי לנדר, כי בכל חיי לא אוכל בשר ביום ששי, כי ביום ההוא נהרג ישו, ולא אשתה יין כל ימי כדי שלא לשמוח בשביל אהבת ישו, ואהיה מובדל מכל האנשים ויושב בבית לבדי, כדי שלא יטעו עיני, ולקיים מה שכתוב מדבר שקר תרחק, ולהיות שקבלתי בחרם

להיות נבדל מכל אדם לתקן להם חוקים ומשפטים ולגלות להם סודות העולם, כדי שתדעו ותאמינו האמת, לכן הנה אני מצוה לכם שתבנו מגדל גבוה לשבתי אני כל ימי חיי, כדי שלא תנזקוני ותבלבלוני מעבודתי וחכמתי, כי אין אני לוקח האמונה לרע, אלא אני יודע שזאת היא הדרך האמתית, וע"כ מכאן ולהבא לא תאנסו שום אדם לבא בתורתכם באונס ובאסטומ"ו אלא שיבא ברצונו הטוב, כי אם תעשו כן תביאו היהודים לדתכם ותבינו להם שדתם אינה טובה. ע"כ כל מי שרוצה לבא לדת יבא מרצונו. ואפילו שיאמר שיבא מרצונו, עם כל זה לא נקבלהו עד שישב שלשים יום בבית אנשים טובים, ותינוק פחות מתשע שנים לא תקבלוהו, כי התינוק אינו עושה דבריו בהשכל. ותיכף עשו הגוים מגדל גדול כדי שיהיה יושב בו, וזה היה הפאפ"א הראשון שהיה בעולם שהיונים קראוהו קלויאור"י. וכל מה שהיה עושה היה במרמה גדולה, שלא לאכול מאכלם נבלות וטרפות ושלא להשתחוות לצלמיהם. וישב שם במגדל לבדו ותקן הרבה דברים, והגוים קבלוהו עליהם בחרם, ובאותו הזמן עצמו שישב שם עשה פזמונים גדולים לישראל וכלם קיימים בשמו מזה הענין. וכתב, דעו בית ישראל המאמינים בה' ובתורתו התמימה, כי היא תורת אמת וישראל נקראים נחלתו, אני שמעון כיפא הסובל באהבתו כל הצרות רעות ורבות, כי אני יודע האמת והשקר, הנה תקבלו ממני הפיוטים שעשיתי כדי שימחול ה' לי ולכם, כי כל מה שעשיתי עשיתי בשביל שלומכם ולישועתכם. וקבלו הכתב בשמחת לבכם ושלחוהו לריש גלותא, והראו הפיוטים לראשי ישיבות ולסנהדרין, וכלם אמרו שהם טובים ונעימים ושהם ראוים שיאמרו החזנים בתפלותיהם ועוד עד היום נוהגים לאמרם כל שבת ושבת (רמז על תפלת נשמת כל חי שמיוחס ג"כ לר"ש כיפא). וזה שמעון כיפא הוא מה שקורין הגוים סט' פיטרא.